

ΠΟΡΕΙΑ.

—οοο—

—Ψυχρὸς ἐπαισθητὸν, ἰδοὺ τὸ πρῶτον καὶ σημαντικώτατον νέον.—Ἐπειτα;—Ἐπειτα... γλυκὺς καὶ ἱσως θερμὸς καιρὸς... χιών εἰς τὸν Ἰμνητὸν, εἰς τὴν Πεντέλην καὶ εἰς ὅλα τὰ περιτειχίζοντα τὰς Ἀθήνας ὄρη. — Τί; αὐτὰ μόνον ἔχεις νὰ ἀναγγεῖλῃς σήμερον; — Περίμενε δά! καθὰρὸς οὐρανὸς, λαμπρὸς ἥλιος καὶ νέα σελήνη, ἥτις σήμερον εἶναι πλέον πανσέληνος. — Αὐτὰ ὀλίγον μ' ἐνδιαφέρουσιν. — Ἄν θέλῃς ἄλλα, ἄκουσε. Οἱ πληρεξούσιοι τοῦ ἔθνους, ἅμα ἰδόντες τὸν καλὸν καιρὸν, ἐσπευσαν νὰ κλεισθῶσιν εἰς τὴν ἐκ τοῦ προχείρου ἐπισκευασθεῖσαν ἀποθήκην τοῦ διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ βουλευτηρίου ὑλικοῦ. Εἶναι δὲ ἡ ἀποθήκη αὕτη ἐκ τοῦ εἶδους ἐκείνων τῶν οἰκοδομῶν τῶν καλουμένων μακρυναρίων, καὶ ἀμφιβάλλω ἂν ἐκτίσθῃ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ἀκουστικῆς, ὥς μὴ παρευρεθῇς εἰς τὴν ἑναρξίαν τῶν συνεδριάσεων, ὅπου ἦτο ἄπειρον πλῆθος. Πιστεύω ὅμως ὅτι ἐπέτυχεν ὅσον καὶ ἡ ἀναβάθρα τοῦ Βαρβακείου, ἡ ἀναγκάζουσα τοὺς μαθητὰς ν' ἀναβαίνωσιν ἀνὰ δύο.—Ὀλίγον μὲ μέλει διὰ τὴν ἀναβάθραν τοῦ Βαρβακείου· καλλίτερον θὰ ἦτο ν' ἀναμασῆσθαι ἐκ νέου περὶ τῶν καταβορῶν τῶν ἀττικῶν ὁδῶν, ὅπου βυθίζεσαι ὀλόκληρος εἰς τὴν λάσπην. Ἡ ὁδὸς Ἀδριανοῦ, ἀπὸ τοῦ στρατῶνος μέχρι τοῦ Ἀγίου Φιλίππου, κατέστη ἀδιάβατον ἔλος καὶ μετ' οὐ πολὺ θ' ἀναγκασθῶμεν νὰ τὸ ἀποξηράνωμεν ὅπως τὴν Κωπαῖδα. Ἡ δὲ ἀτελεύτητος ὁδὸς Σόλωνος παρέχει οὐ μικρὰς δυσχερείας, ἀνωφερίας καὶ κατωφερίας εἰς σχῆμα κυμάτων. Ἡ κορυφὴ τῶν πέτρων τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς οἰκίῶν εἶναι ἐξακολουθησὶς τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἄνω μέρους τῆς ὁδοῦ, ἐφ' οὗ εἶναι ἐκτισμένη ἡ Ζωοδόχος Πηγὴ, ὥστε μακρόθεν φαίνεται ὅτι μέλλεις μετ' ὀλίγον νὰ περιπατήσῃς ὡς ἄλλος ὑπνοβάτης, ἐπὶ στεγῶν. Ἀλλ' αὐτὰ, ἀντὶ νὰ τὰ εἶπῃς σὺ, τὰ εἶπα πλέον ἐγώ... Ἄν εἶχες πνεῦμα θὰ διηγεῖσθαι εἰς τοὺς ἀναγνώστας σου πῶς εἰς τὰ προϋπάρχοντα εἶδη γάμου προστέθη καὶ τέταρτον, πατριωτικὸς γάμος, πῶς τὸ εἰς τὸν μνηστὸν προωρισμένον ἐργόχειρον δὲν φθάνει πάντοτε εἰς χεῖράς του, πῶς Σμυρναῖος σαλικοπώλης δύναται νὰ ψηφηφορήσῃ ἀντὶ Ὀρχαδὸς χαλθαῖᾰ...—Ἐν τούτοις ἐλησμώνησας τὸ κυριώτερον... τὰ δῶρα τῆς πρώτης τοῦ ἔτους.—Ὅ,τι ἤρχοντο εἰς τὰ χεῖρά μου. Αἱ λοιπόν.—Δῶρα καὶ εἰς τὰ χεῖρά σου θὰ ἔλθουν καὶ εἰς τὰς χεῖράς καὶ εἰς τὰ θυλάκια· ἀλλὰ δὲν συλλογίζεσαι καὶ τὰς ταλαιπώρους καὶ πτωχὰς οἰκογενείας; Ἐν ᾧ σὺ ἡδύνεις τὴν γαστρίν σου διὰ πεπηγμένων καστάνων καὶ τακερῶν τραγημάτων (bonbons fondants) τοῦ Παν-

λίδου πότε ἔγινεν ἐν Ἀθήναις, ἐν πρωτεύουσῃ 50,000 κατοίκων, πότε ἔγινε, λέγω, ἔρπνος ὑπὲρ τῶν πτωχῶν πότε λαχεῖον, πότε πώλησις ὑπὲρ τῶν γυμνῶν καὶ ἀνυποδῆτων, πότε παράσσαις θεατρικῇ, πότε συνηνώθησαν αἱ ἰδιωτικαὶ δυνάμεις ὑπὲρ τῶν ἀναξιοπαθούντων; πότε; Καταβίβασε τὸν τόνον καὶ θὰ ἔχῃς τὴν ἀπόκρισιν... Ποτέ! Καὶ ὅμως εἰς πόσας ματαίας δαπάνας δαπανώμεθα ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες! αἱ γυναῖκες μάλιστα! Ἐν ἄνθος ἂν ἐστέροι τὸν πέτασόν της ἐκάστη κυρία, αὕτη μὲν θὰ ἐφαίνετο ὀλιγώτερον ἄσχημος, θὰ συνηθοίκετο δὲ ἄξιον λόγου ποσὸν διὰ τοῦ τοιοῦτο θὰ ἐθερμαίνοντο καὶ θὰ ἐψωμίζοντο πολλαὶ δυστυχεῖς οἰκογενεαί. Ἡ καὶ ἂς μὴ στερηθῇ τοῦ ἄνθους, ἂς ἐργασθῇ ὀλίγον ὑπὲρ τῶν πτωχῶν. Ἄν πενήκοντα κυρίαι κεντήσωσιν ἀπὸ ἐν ἐργόχειρον, εὐθὺς διὰ λαχείου συναθροίζουσι τοῦλάχιστον χιλίας δραχμὰς. Πόσω δὲ πλειότερας διὰ πωλήσεως; Συνέρχονται πέντε δὲ κυρίαι καὶ ἀποφασίζουσι νὰ ἐνεργήσωσι πώλησιν ὑπὲρ τῶν πτωχῶν· καὶ αὐταὶ μὲν μετὰ τῶν φίλων εἴτε ζωγράφουσιν, εἴτε κεντοῦσιν, εἴτε πλέκουσιν, εἴτε βράπτουσί τι, παρὰ δὲ τῶν ἐμπόρων ἀγοράζουσιν ἢ εἰς μετριωτέραν τιμὴν, ἂν ὁ ἔμπορος τύχῃ φιλελεήμων, ἢ εἰς τὴν ἀληθῆ... συνήθη δηλαδὴ τιμὴν. Καὶ εἰς μὲν τὰ ἴδια ἑαυτῶν ἔργα ὀρίζουσι μεγάλην τιμὴν εἰς δὲ τὰ ἀγορασθέντα διπλασίαν. Ἐπειτα ὀρίζουσιν αἴθουσάν τινα ἢ κῆπον, ὅπου ἐκάστη Κυρία, ἐνώπιον τραπέζης καθημένη, πωλεῖ ὡς ἀληθὲς ἔμπορος εἰς τοὺς εἰσερχομένους, διὰ προσκλήσεων καὶ ἀγγελιῶν εἰδοποιηθέντας, ὅ,τι ἂν θέλωσιν. Οἱ καθολικοὶ καὶ οἱ διαμαρτυρόμενοι τοιαύτας πωλήσεις καθ' ἡμέραν ἐνεργοῦσιν εἰς τὰς ἰδίαις αὐτῶν πατρίδας, οὐ μόνον ὑπὲρ τῶν πτωχῶν ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῶν σχολείων αὐτῶν. Ἡμεῖς δὲ οἱ τὴν μόνην ἀληθινὴν ὀρθόδοξον θρησκείαν πρεσβεύοντες, πόσον εὐκόλῃ λησμονοῦμεν τὸ θεῖον ῥητὸν «ὁ ἐλεῶν πτωχὸν δανείζει Θεῷ.» Ἡ μήπως διὰ μόνης τῆς ἀτάκτου εἰς τὰς ἐκκλησίας φοιτήσεως καὶ τῆς αἰωνίου τοῦ πλησίον κακολογίας ἐλπίζωμεν ὅτι θὰ κληρονομήσωμεν τὴν αἰώνιον βασιλείαν; Εἰς τοὺς παρ' ἡμῶν περιπαιζόμενους πολλάκις φράγκους, ἢ μουσικῇ, ὁ χορὸς καὶ ἐν γένει ὅλα τὰ δῶρα διὰ τῶν ὁποίων ἐπροίκισεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς χρησιμεύουσιν εἰς δόξαν καὶ τιμὴν αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ· καὶ πῶς ἄλλως δυνάμεθα νὰ ἐχαριστήσωμεν τῷ Θεῷ, εἰμὴ ἀγαθὰ ἔργα πράττοντες; — Βλέπω ὅτι ἔχεις ὁρεξίαν νὰ μετασχηματίσῃς τὰ ποικίλα εἰς διδασχὴν· σὲ συμβουλεύω λοιπὸν πρὸς τὸ συμφέρον σου νὰ μὴ ἀποκοιμίζῃς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τοῦς συνδρομητὰς τῆς Πανδώρας· τοῦτο μόνον δύνασαι νὰ προσθέσῃς ἀφόδως, ὅτι καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Κωνσταντινούπολιν συνεστήθησαν πρὸ ἔτους περίπου φιλικὴν θρωπικαὶ ἐταιρίαι, χάρις εἰς τὴν εὐσεβῆ πρόνοιαν τῆς Κυρίας Λουκίας Καραθεοδωρῆ καὶ τῶν ἀξίων αὐτῆς

θυγατέρων, καὶ οὐ μόνον εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀλλὰ καὶ ἐν Χαλκηδόνι καὶ Χάλκῃ. Ὅπως δὴποτε ὅμως ἄφες σήμερον αὐτὸ τὸ ἀντικείμενον, διότι αἱ τελευταῖαι τοῦ Δεκεμβρίου ἡμέραι εἶναι μὲν ἡμέραι μετανοίας διὰ τοὺς μεταλαμβάνοντας τὰ Χριστούγεννα, ἀλλὰ μᾶλλον ἡμέραι εὐθυμίας καὶ δώρων, καὶ βεβαίως ἡ διδασχὴ σου καὶ τοι σοφὴ δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἀρεστοτάτων. — Καὶ μήπως τὰ ἄλλα δῶρα εἶναι ἀρεστά; κατ' ἐμὲ δῶρεά καὶ ἀγοραπωλησίαι ἢ ἀνταλλαγὴ εἶναι ἐν καὶ τὸ αὐτό· διότι ὁ δίδων δῶρον, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον λαμβάνει ἄλλο παρὰ τοῦ λαβόντος· καὶ συνήθως, ὁ λαβὼν πρῶτος, ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ εἰς τὸν δόντα ἀκριβώτερον ἐκείνου δῶρον. Ἔστω οὐδὲν ὑπάρχει φορτικώτερον τοῦ δώρου πρᾶγμα. Μόνα τὰ δῶρα γερόντων πρὸς παῖδας, γονέων πρὸς τέκνα εἶναι ἀληθῆ δῶρα· καὶ πάλιν ὅμως ζητεῖται ἀμοιβή, ἢ κατὰ τὰ μαθήματα ἐπιμέλεια, ἀμοιβὴ πολλάκις δύσκολος. Ὅθεν συνήθως τὰ δῶρα αὐτὰ εἶναι βιβλία. Ἀλλ' ἐν Ἑλλάδι δυσκόλως εὐρίσκει τις παιδικὰ βιβλία· καὶ ἀναγκάζονται οἱ γονεῖς ν' ἀγοράζωσιν ἀγγλικά ἢ γαλλικά, τὰ ὅποια οἱ παῖδες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲν ἐννοοῦσιν. Ἐρέτας μόνον δύναται τις νὰ δώσῃ τοιοῦτον ἑλληνικὸν δῶρον τὴν *Φιλόστοργον μητέρα*, συγγραμμάτων πρὸ τινος ἐκδιδόμενον καὶ ἀπαρτιζὸν ἤδη ἡθικώτατον τόμον.

Ἐνθυμηθῆτε τὰς πλατυστὰς τῆς παρελθούσης α'. Ἰανουαρίου. Ἐφέτος βεβυθισμένοι ὄλοι εἰς τὰ πολιτικά, εἰς ὄνειρα, ἐλπίδας καὶ προσδοκίας ἀμυβήσονται ἂν θ' ἀκηύσωμεν τέσσην εὐθυμίαν. Ἄλλως τε πολλάι κυρίαι καὶ οὐκ ὀλίγαι κύριοι φοβοῦνται τώρα τοὺς νεκτερινοὺς περιπάτους, ἂν καὶ οἱ ἐθνοφύλακες φυλάττουμεν κάλλιστα καθ' ἐσπέραν ὡς καὶ οἱ ἀστυνομικοὶ κλητῆρες· διότι γίνονται μὲν τινες βίαιαι ἀπαγωγαί, γίνονται δὲ καὶ μικρὰ ποῦ καὶ ποῦ ἀτακτήματα. Ἀλλὰ πρῶτον, τὰς ἀπαγωγὰς εἰς τὰς χεῖρας τῶν γυναικῶν ἐγκτεται νὰ τὰς καταστήσωσιν ἀπὸ βιαιῶν ἐκουσίας· ἔπειτα ἂς μιμηθῶσιν αἱ μὲν τὰς Ἀγγλίδας, αἱ δὲ τοὺς Ἀγγλοῦς. Ἐν Λονδίῳ πρὸ τινος καιροῦ αἱ γυναῖκες ἐξέρχονται ὥπλισμέναι διὰ συρίστρας ἀργυρᾶς, ἀναγκάίας πρὸς εἰδοποίησιν τῶν ἀστυνομικῶν κλητῆρων. Τὸ ἀθυρμάτιον τοῦτο ἐπλούτισε τὴν σήμερον πολλοὺς χρυσοχοοὺς, καταστὰν στολίδιον τοῦ συρμοῦ ὡς τὰ βραχιόνια, τὰ δακτυλίδια, αἱ πόρπαι κτλ. Ὁ δὲ κίνδυνος εἶναι ὁ τοῦ πνιγμοῦ, διότι ὑπάρχει ἐν Λονδίῳ ἑταιρεία πνικτῶν τῷ ὄντι ἐπιφοβός. Διὰ δὲ τοὺς δειλοτέρους τῶν ἀνδρῶν κατασκευάσθησαν λαίμοδετα καὶ χειρόκτια ἀκιδωτά (*armés de pointes*), χειρόκτια μολυβδωτά, πλὴν τῶν *revolver* καὶ ἄλλων ἀμυντικῶν καὶ ἐπιθετικῶν ὄπλων.

Καὶ ὅμως αἱ Κυρίαι δὲν ἐφοβήθησαν καλῶς ποιῶσαι νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὸν δῖα τὴν α'. τοῦ ἔτους (ν. ε.) χορὸν τοῦ Γάλλου πρέσβους, ὅπου δὲν ἔλειπον καὶ Ἀ-

χαίδες οὐκετ' Ἀχαιοὶ καὶ ὅπου ἐχόρευσαν μέχρι τῆς 2ας μετὰ τὸ μεσονύκτιον παιανίζούσης τῆς μουσικῆς τῆς ἐν Πειραιεὶ γαλλικῆς ναυαρχίδος· ἐπέστρεψαν δὲ ἥσυχοι καὶ ἀνενόχλητοι χάρις εἰς τὰς δικαίας προφυλάξεις τῆς ἀρχῆς καὶ εἰς τὰς μεγάλας, πολλὰς καὶ ἐφίππους περιπόλους. Πρὸ τῆς δευτέρας αὐτῆς συναναστροφῆς τοῦ πρέσβους τῆς Γαλλίας ἦτοι τὴν παρελθούσαν τρίτην εἶχε δοθῇ ὑπὸ τοῦ Ἀγγλοῦ πρέσβους γεῦμα τῷ K. Elliot, ὅπου πλὴν τῶν διπλωματῶν ὀλίγοι ἄλλαι οἰκογένειαι παρῆσαν.

— Τὰκ, τὰκ.

— Τίς εἶ;

— Τυπογράφος.

— Δὲν ἐτελείωσα.

— Ἀλλὰ τὸ φύλλον πρέπει νὰ τελειώσῃ ἀπόψε.

— Αἱ λοιπὸν, πάρε ὅ,τι ἔχω.

Σ.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ.

4 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1863.

—οοο—

Ἡ *Πανδώρα* οὔτε ἐτάχθη ἐπὶ δεκατριετίαν οὔτε σήμερον τάσσεται μετὰ τῶν φιλοπολέμων ἢ ἐμπολέμων ὀργάνων τοῦ περιοδικοῦ τύπου. Καὶ τοι ἔχουσα ἰδίαν γνώμην, κατεδίωξεν ὅμως ἀπαρέγκλιτος τὸν φιλολογικὸν αὐτῆς ἐκλεκτισμὸν, χαίρουσα μὲν ὅτι ἀναρρίπτει εἰρηνικῶς τὸν γαλήνιον ἔρωτα τῆς προόδου, ἀποφεύγουσα δὲ νὰ ἐξέλπηται τὰ πάθη διὰ φηταρικών ἀποστροφῶν καὶ φλογερῶν ὑποτυπώσεων. Ἐπικρίνουσα τὰ ἐκδιδόμενα συγγράμματα ἀπέσχευεν εὐλαβῶς πάσης προσωπικῆς ἐπιθέσεως, καὶ μετ' εὐσχημοσύνης ἐξήλεγξε τὰ κατ' αὐτὴν ἡμαρτημένα. Ἀλλὰ καὶ λοιδορηθεῖσα «ἐσκόπευσεν ἀκριβῶς μή τι αὐτῇ πέπρακται τῆς λοιδορίας ἄξιον· πεισθεῖσα δὲ ὅτι οὐ πέπρακται, καπνὸν καὶ ἄνεμον τὴν λοιδορίαν ἐνόμισε.» Διὸ καὶ νὰ καυχῇτο τολμᾷ μετὰ τοῦ Γάλλου ποιητοῦ ὅτι·

«aucun fiel n'a jamais empoisonné sa plume.»

Ἀλλ' ἡ αὐταπάρρησις αὕτη, ὡς κακοζήλως λέγεται καὶ κακοζήλωτερον ἐνεργεῖται σήμερον, δὲν φθάνει μέχρις ἀναληψείας περὶ τῶν καιριωτάτων γεγονότων τῆς καθ' ἡμᾶς ἱστορίας· διότι ἐμφυτον ἔχουσα καὶ αὐτὴ τὸ αἰσθημα τῆς ἰδίας συντηρήσεως, ὀφείλει νὰ μεριμνᾷ περὶ τῶν μεγάλων συμφεροντῶν τῆς κοινωνικῆς τάξεως. Καὶ ὅτε βομβοῦσι περὶ αὐτὴν ἀλαλαγμοὶ ἀναστατώσεων, ὅτε τὸ ἔδαφος σείεται ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῆς ἢ κυματίζεται λαῦρος ἢ σημάια τῆς διχοστασίας, σκιρτᾷ ἢ θορυβεῖται, ἐνθυ-